

ge dagbøger forhåbentlig senere kan udgives. Indtil det sker, må interesserede forskere rundt omkring Julius Thomsens Plads, hvis de vil vide mere om Hages stilling i tiåret omkring systemskiftet.

Ib Gejl

Niels Klerk m.fl. (red.): *Juristen i satirens og humorens streg. Juridisk Forening 1881-1981*. (Juristforbundets forlag, 1981). 213 sider.

Juraen er vel ikke et erhverv, man umiddelbart forbinder med humor. Så meget desto mere prisværdigt er det, at Juridisk Forening, der har en faglig-selskabelig karakter, har fejret sin hundredårsdag ved at udsende en samling tegninger – i overvejende grad karikaturer – af juristerne og deres hverv.

Den verdensberømte Daumier og den i hjemlige juridiske kredse lige så kendte nordmand Eidem er specialister netop på dette område, men festskriftet indeholder mere end hundrede satiriske juristtegninger fra nær og fjern. I tekstafsnittet fortæller A. Vinding Kruse og Henrik Tamm lidt om den jubilerende forenings historie, og juristen og skønlitteraten Jørgen Mathiassen har fundet frem til mere eller mindre respektløse udtalelser i litteraturen om juristerne.

Det er en sjov bog. Poul Meyer

Knud Voss: *Skagen-skæbner omkring maleren P.S. Krøyer*. (Greens Boghandel, Virum 1981). 16 s.

Der kan være grund til at gøre opmærksom på dette meget fine, lille privattryk, hvor Knud Voss fremdrager et par breve fra samlingen på Skagens Museum. De stammer fra P.S. Krøyers

sidste tragiske år og følges op med nogle oplysninger om den videre skæbne for kvinderne omkring maleren – efter hans død.

Ib Gejl

Georg Brandes: *Levned*. Udgivet med indledning af Tage Kaarsted. (Odense Universitetsforlag, 1981).

Georg Brandes og Emil Petersen. En brevveksling udgivet af Morten Borup. (Lademanns Forlag, 1980).

Georg Brandes er stadig en omstridt person i dansk åndsliv, dog mindre nu end før. Længe var man for ham, eller imod ham. Med sit nye videnskabs- og livssyn greb han hårdt ind i ikke blot borgerskabets, men også de intellektuelles eget liv. Og det bidrog til at fortegne vurderingerne, selv når de blev foretaget af så kompetente folk som Vilh. Andersen, der skabte de første store sammenhængende, men noget impressionistiske billeder af Brandes' liv og indsats. Det egentlige videnskabelige studium af Brandes grundlagdes af Paul Rubow i 1916 og videreførtes af bl.a. Harald Rue, Morten Borup, Paul Krüger og sidst, men ikke mindst Sv. Møller Kristensen. De søgte at forstå ham ud fra hans egne forudsætninger og tog afstand fra klicheerne: Brandes som ufolkelig, uden forståelse for Grundtvig; som religionsbespotter og udansk, jødisk københavnersnude; som for lidt radikal, uden nok frisind; som alt for radikal, styrtende fædrelandet i moralsk smuds og fordærv; som utålelig skryder, ligeglad med alle andre end sig selv. For venstrefløjen stod han som talsmand for bourgeoisiet, som en fæl individualist, en åndshovmodig dyrker af overmennesket og vejbaner for nazismen. For højrefløjen var han en amoralsk samfundsstyrter.